

TIPTA UZMANLIK EĞİTİMİNDE YETERLİK KURULLARI

Dilek ASLAN*

Öz: Tıpta uzmanlık eğitiminin amacının etkili sağlık hizmeti sunabilmek için gerekli yetkinliklerin, doğru tutum ve davranışların, temel araştırma bilgilerinin ve yönetim becerilerinin kazanılması için klinik, teorik ve pratik eğitim sunmaktır. Tıpta uzmanlık eğitiminde bahsi geçen konularda uzmanlık öğrencileri arasındaki standardı sağlayabilmek için kamu ve/veya meslek örgütü çalışmaları kapsamında yeterlik kurullarının da olduğu farklı oluşumlar mevcuttur. Dünya’da sağlık sorunlarının içerik ve sıklık açısından değişimi tıpta uzmanlık eğitimini etkilemiş ve eğitim süreçlerinin gözden geçirilme gereksinimini ortaya çıkarmıştır. Bu makalede, Türkiye’de yeterlik kurullarının önemi ve geleceğe dair öneriler tıpta uzmanlık eğitimi ile ilgili temel bilgilere ve tarihsel sürece yer verilerek sunulmuştur. Özetle; Türkiye’de ana ve yan dal uzmanlık eğitimlerinde yeterlik kurulları Türk Tabipleri Birliği ile koordineli olarak 2004 yılından bu yana aktif olarak çalışmalar yapmaktadırlar. Bununla birlikte, ana ve yan dal yeterlik kurullarının kamusal sağlık sistemi içinde resmi olarak “tanınmasına” olanak sağlayacak bir modele gereksinim vardır.

Anahtar sözcükler: Tıpta uzmanlık eğitimi; Yeterlik; Yeterlik kurulu.

Boards in Medical Specialty Training

Abstract: The purpose of medical specialty training is to provide clinical, theoretical, and practical education to help residents acquire the competencies, attitudes, and behaviors; fundamental research knowledge; and management skills necessary to deliver effective healthcare services. To ensure a consistent standard among residents in the areas covered by the training, various bodies—including certification boards—operate within the framework of public and/or professional organization initiatives. Changes in the content and the prevalence of global health issues have influenced medical specialty training and highlighted the need to review educational processes. This article presents the critical role of competency boards in Türkiye and future suggestions along with basic information and a historical overview of medical specialty training. In brief, competency boards for specialty and subspecialty training have been actively working in coordination with the Turkish Medical Association since 2004 in Türkiye. However, there is a need for a model that will facilitate the official recognition of specialty and subspecialty competency boards within the health system.

Key words: Medical specialty education; Competency; Board.

Sağlık sorunlarının küresel düzeyde içerik ve sıklık açısından değişmesi tıbbın her alanında eğitim süreçlerinin gözden geçirilmesine neden olmuştur. Özellikle Koronavirüs Hastalığı-2019 (COVID-19) pandemisi bu konuda önemli bir “kırılma noktası” olmuştur (Aslan ve Sayek, 2020). Pandemi, tıpta uzmanlık eğitimi de etkilemiştir. Pandemi döneminde uzmanlık eğitim sürecinin aksamış olduğu ifade edilmektedir (Imielski, 2020).

Tıpta uzmanlık eğitiminin amacının etkili sağlık hizmeti sunabilmek için gerekli yetkinliklerin¹, doğru

tutum ve davranışların, temel araştırma bilgilerinin ve yönetim becerilerinin kazanılması için klinik, teorik ve pratik eğitim sunmak olduğu ifade edilmektedir (Ceyhun Peker ve ark., 2025). Tıpta uzmanlık eğitiminde standardizasyonu sağlayabilmek için yeterlik kurullarının önemine vurgu yapılmaktadır (Cassel ve Holmboe, 2008).

Bu makalede, tıpta uzmanlık eğitimi ile ilgili temel bilgilere ve tarihsel sürece yer verilerek ülkemizde yeterlik kurullarının öneminin vurgulanması ve geleceğe dair önerilerin geliştirilmesi amaçlanmıştır.

*Prof.Dr., Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı Öğretim Üyesi
Halk Sağlığı Yeterlik Kurulu Başkanı (ORCID No:0000-0002-4053-2517)

Geliş Tarihi / Received : 27.05.2026

Kabul Tarihi / Accepted : 10.06.2026

Tıpta Uzmanlık Eğitimi ve Kamusal Sistem İçerisinde Yeri

Tıpta uzmanlık eğitimi, tıp fakültesini bitiren hekimlerin uzmanlaştığı farklı alanlarda eğitimlerini tamamlamalarının ardından mesleklerini yapma yetkinliklerini kazandıkları eğitim sürecini tanımlar. Ana ya da yan dal eğitimini tamamlayan tıp doktoru bir tıpta uzmanlık öğrencisi eğitim aldığı alanda "tıpta uzman hekim" unvanını kazanır. Türkiye'de halen (2026) 43 ana dal ve 45 yan dal uzmanlık eğitimi verilmektedir (**TTB, 2022a 2022; TTB, 2022b**). Eğitimi süreleri ve içerikler birbirlerinden farklı olup evrensel yaklaşımlarda ortak yetkinlikler bulunmaktadır.

Ülkemizde tıpta uzmanlık eğitimi ile ilgili yetkili kurum T.C. Sağlık Bakanlığı'dır. Sağlık Bakanlığı'na bağlı Tıpta Uzmanlık Kurulu (TUK), Türkiye'de, tıpta ve dış hekimliğinde uzmanlık eğitimi yapacak eğitim kurumlarına eğitim yetkisi verilmesi, yetkinin kaldırılması, uzmanlık dallarının eğitim standartlarının da içerecek şekilde müfredatların belirlenmesi, uzmanlık dallarının rotasyonları, eğitim yapacak kurumların belirlenmesi, uzmanlıkla ilgili insan gücü ile ilgili görüş oluşturulması gibi çeşitli görevlere sahiptir (**Resmi Gazete, 2018**). Kurul'un görevleri Tıpta ve Dış Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliği ile belirlenmiştir (**Resmi Gazete, 2022**). Tıpta uzmanlık eğitimi tarihçesinde farklı zamanlarda kamusal düzenlemeler mevcuttur. Cumhuriyet döneminin ilk tüzüğü 1929 yılında "Tababet ve İhtisas Vesikaları hakkında Nizamname" adıyla yayınlanmıştır. Daha sonraki dönemlerde farklı adımlar atılmış, çeşitli yıllarda isim ve içerik güncellemeleri, değişiklikleri yapılmıştır (**Özyurt, 2006**). Bu çalışmalarla ilgili 2007 yılının özel bir önemi vardır. Bu yıl (2007), 5614 sayılı Kanun ile 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'da yapılan değişiklik sonucunda Sağlık Bakanlığı'nın sürekli kurulu niteliğinde Tıpta Uzmanlık Kurulu ihdas edilmiştir. Kurul'un ilk toplantısı Temmuz 2008 döneminde gerçekleştirmiştir. Kuruluş ve çalışma usullerini belirleyen kapsamlı yönetmelik ise 18 Temmuz 2009 tarihli ve 27292 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir (**Resmi Gazete, 2009**). Tıpta Uzmanlık Kurulu, uzmanlık dallarının eğitim müfredatlarının, bu müfredatlara göre uzmanlık dallarının temel uygulama alanlarının, görev ve yetkilerinin çerçevesinin belirlenmesi amacıyla Tıpta Uzmanlık Kurulu Müfredat Oluşturma ve Standart Belirleme Sistemi (TUKMOS) oluşturmuştur.

Bu gelişmelerle uyumlu olarak; müfredat oluşturmak ve standartları belirlemek amacıyla uzmanlık dallarının her birisi için TUKMOS altında komisyon oluşturulmuştur. Komisyonlar ilk dönem çalışmalarını 15 Ocak 2010 ve 23 Ağustos 2011 tarihleri arasında sürdürmüşlerdir (**T.C. Sağlık Bakanlığı, 2013**). Komisyonlar süreklilik içerisinde çalışmalarını sürdürmektedirler.

Tıpta Uzmanlık Eğitiminde Standartlar

Tıpta uzmanlık eğitimi, tıp fakültesini bitiren hekimlerin uzmanlaştığı farklı alanlarda eğitimlerini tamamlamalarının ardından mesleklerini yapma yetkinliklerini kazandıkları eğitim sürecini tanımlar. Ana ya da yan dal tıpta uzmanlık eğitiminin bilgi, tutum ve beceri açısından standart olabilmesi için ölçülebilir, değerlendirilebilir yeterlik² ve yetkinlikler üzerinden tanımlamaların yapılması gerekmektedir. Dünya'da Amerika Birleşik Devletleri Mezuniyet Sonrası Tıp Eğitimi Akreditasyon Kurulu (ACCGME³) ve Avrupa Tıp Uzmanları Birliği⁴ (ATUB) çalışmaları bu alandaki gelişmelere yön vermiştir (**ACCGEM, 2026; UEMS, 2026**).

Amerika Birleşik Devletleri Mezuniyet Sonrası Tıp Eğitimi Akreditasyon Kurulu (ACCGME) kazanılması gereken altı temel yetkinlik olduğuna işaret etmektedir (**ACCGEM, 2026**):

1. Hasta bakımı
2. Tıbbi bilgi
3. Profesyonellik
4. Kişiler arası ilişkiler ve iletişim becerileri
5. Uygulamaya dair öğrenme
6. Sisteme dayalı öğrenme

Türk Tabipleri Birliği'nin de üyesi olduğu ATUB, bu konuda üye ülkelerinde sürdürülen tıpta uzmanlık eğitimlerinin standardizasyonu için çaba içindedir (**Akyol, 2022; UEMS, 2026**). Avrupa'da, tıp eğitimi ve uygulamalarında standardizasyonun sağlanması amacıyla 1958 yılında ATUB kurulmuştur. Avrupa Tıp Uzmanları Birliği, Avrupa Birliği (AB) üyesi ülkelerde bulunan uzman hekimlerin tamamı için kapsayıcıdır. Avrupa Tıp Uzmanları Birliği kurallarına göre; ATUB'un asil üyesi olabilmek için başvuru sahibi ülkenin AB üyesi olması gerekir. Avrupa Birliği üyesi olunmadığı takdirde başvuran üye "gözlemci üye" statüsünde kabul görür. Gözlemci üyeler karar mekanizmalarında oy kullanma dışında asil üye

statüsündeki üyelerin haklarının ve yükümlülüklerinin tamamına sahiptir. Bir başka ifadeyle gözlemci üyeler ATUB kapsamında herhangi bir konuyu gündeme taşıyabilirler. Türkiye, ATUB içerisinde “gözlemci üye” statüsünde yer almaktadır (Akyol, 2022).

Avrupa Tıp Uzmanları Birliği, Avrupa’da yerleştirmeye çalıştığı Avrupa Eğitim Standartları⁵ ile uzmanların seçtikleri uzmanlık alanında bağımsız ve güvenli bir şekilde çalışabilmeleri için uzmanlık sonrası eğitimleri sırasında edinmeleri gereken bilgi, beceri ve yetkinliklerin tüm uzmanlık sonrası eğitimleri için standartları belirlemeyi amaçlamaktadır (ETR, 2026).

Avrupa Tıp Uzmanları Birliği çatısı altında uzmanlık eğitim süreçlerinin değerlendirildiği yapılanma Avrupa Tıp Uzman Hekimleri Değerlendirme Konseyi⁶’dir (CESMA). Konsey, uzmanlık alanında yapılan değerlendirmelerle ilgili olarak ATUB’a danışmanlık yapmaktadır. Konsey’in temel amacı, Avrupa’da yeterlik (board) sınavlarının organizasyonuna ilişkin öneriler sunarak rehberlik etmektir. Konsey’in kuruluşundan bu yana UEMS Avrupa sınavlarının kapsamı oldukça genişlemiştir. Halen çok çeşitli uzmanlık alanlarında 40’tan fazla disiplin, ATUB kapsamında Avrupa sınavlarını sürdürmektedir. Konsey’in sınavlarla ilgili ATUB’a yaptığı katkılar uzmanlık eğitim standartlarının sağlanabilirliğinin sürdürülmesi için oldukça önemlidir (CESMA, 2026).

Türkiye’de T.C. Sağlık Bakanlığı Tıpta Uzmanlık Kurulu (TUK), tarafından da tıpta uzmanlık eğitimi için yedi temel yetkinlik tanımlamıştır (T.C. Sağlık Bakanlığı, 2013):

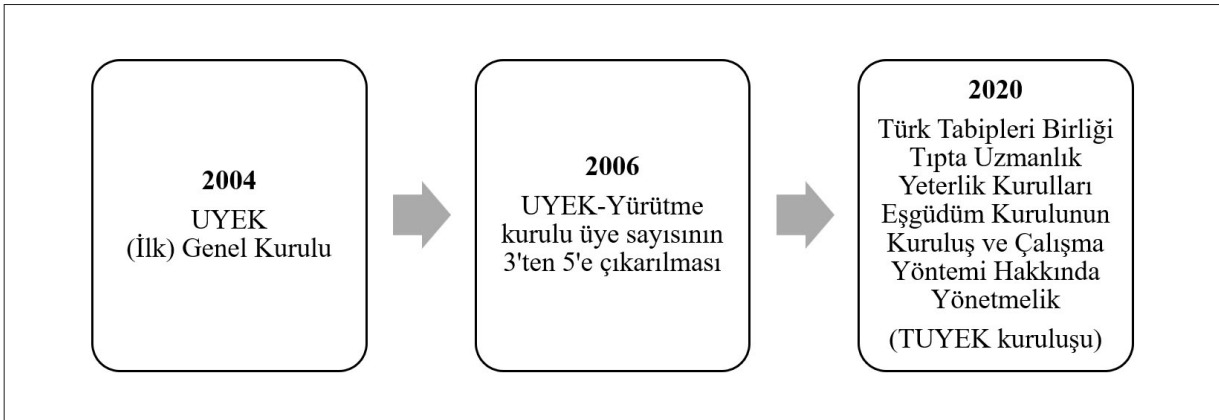
1. Hizmet sunucu
2. Öğrenen ve öğretene
3. İletişim kuran
4. Değer ve sorumluluklara sahip olan
5. Ekip üyesi
6. Yönetici
7. Sağlık koruyucusu

Tıpta Uzmanlık Eğitimi ve Yeterlik Kurulları

Kamusal sistem içerisindeki TUK’un yanı sıra, bahsi geçen yetkinliklerin kazanılması için tıpta uzmanlık eğitiminin bağımsız kurullar tarafından izlenmesi ve değerlendirilmesi uygun olur. Türkiye’de tıpta uzmanlık eğitimi ile ilgili uzmanlık alanlarında kurulmuş yeterlik kurulları Türk Tabipleri Birliği çatısı altında bu amaçla görev yapmaktadırlar.

Uzun yıllardır çalışmalarını sürdüren yeterlik kurulları çalışmaları zaman içinde duyulan gereksinimlere göre çalışma sistematiklerini güncellemiştir. Örneğin; “Türk Tabipleri Birliği Tıpta Uzmanlık Yeterlik Kurulları Eşgüdüm Kurulunun Kuruluş ve Çalışma Yöntemi Hakkında Yönetmelik” bu konuda yeterlik kurullarının çalışmalarına sistematik bir yaklaşım getirmektedir. Yönetmeliğe göre Yeterlik Kurulları “kurulan ve bu ana/yan dallardaki uzmanlık eğitiminin düzeyinin yükseltilmesi ve standardize edilmesini sağlayarak, topluma sunulan sağlık hizmetinin niteliğini iyileştirmeyi amaçlayan kurulları tanımlar. Tıpta Uzmanlık Mevzuatında yer almayan ancak ATUB Mevzuatında yer alan kurulları da içerir.” şeklinde tanımlanmıştır (TUYEK, 2020).

Türk Tabipleri Birliği Tıpta Uzmanlık Yeterlik Kurulları Eşgüdüm Kurulu tarihçesi uzun bir emekle oluşturulmuştur.

Şekil 1. Yeterlik kurulları ile ilgili gelişmeler.(Tükel, 2006; Çete ve Kınay, 2006; TUYEK, 2020).

Tablo 1. Web sayfalarından bilgilerine erişilebilen ana dal yeterlik kurulları (26.6.2026).

Ana dal yeterlik kurulu adı	Web adresi
1. Acil Tıp Yeterlik Kurulu	https://www.aciltipyeterlik.org/
2. Adli Tıp Uzmanlık Yeterlik Kurulu	https://www.aciltipyeterlik.org/
3. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Tıpta Uzmanlık Yeterlik Kurulu	https://www.pediatrityeterlik.org/
4. Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Eğitim ve Yeterlik Kurulu	https://www.klimik.org.tr/yeterlilik-kurulu/mevzuat/yonergeler/enfeksiyon-hastaliklari-ve-klinik-mikrobiyoloji-egitim-ve-yeterlik-kurulu-yonergesi/
5. Halk Sağlığı Yeterlik Kurulu	https://www.halksagligiyeterlik.org.tr/
6. Psikiyatri Yeterlik Kurulu	https://psikiyatri.org.tr/menu/50/psikiyatri-yeterlik-kurulu
7. Spor Hekimliği Yeterlik Kurulu i	https://sporhekimleryeterlik.org/yeterlik-kurulu-yonergesi
8. Tıbbi Biyokimya Yeterlik Kurulu	https://www.tbyk.org.tr/
9. Tıbbi Farmakoloji Tıpta Uzmanlık Yeterlik Kurulu	https://www.tfd.org.tr/sites/default/files/Klasor/Dosyalar/Tibbi%20Farmakoloji_Yeterlik_Kurulu_Yonergesi.pdf
10. Tıbbi Patoloji Yeterlik Kurulu	https://turkpath.org.tr/tibbi-patoloji-yeterlik-kurulu
11. Türk Anesteziyoloji ve Reanimasyon Derneği Yeterlik Kurulu	https://tard.org.tr/yeterlik/yonerge
12. Türk Cerrahi Yeterlik Kurulu	https://www.turkcer.org.tr/yeterlik
13. Türk Dermatoloji Yeterlik Kurulu	https://tdyyk.com/
14. Türk Fizyolojik Bilimler Derneği Akreditasyon Kurulu	https://tfbd.org.tr/akreditasyon-kurulu
15. Türk Göğüs Cerrahisi Yeterlik Kurulu	https://tgcd.org.tr/tgcd-yeterlik-yurutme-kurulu/
16. Türk Göğüs Hastalıkları Yeterlik Kurulu	https://tghyk.org/
17. Türk Histoloji ve Embriyoloji Yeterlik Kurulu	https://www.thed.org.tr/Eklenti/280,thed-yeterlik-yurutme-kurulu-ic-yonergesi-2014pdf.pdf?0
18. Türk İç Hastalıkları Yeterlilik Kurulu	https://www.tihud.org.tr/YeterlilikKurulu?sayfa=2&menu=1
19. Türk Kadın Hastalıkları ve Doğum Uzmanlık Dalı Yeterlilik Kurulu	https://www.tjod.org/turk-kadin-hastaliklari-ve-dogum-uzmanlik-dali-yeterlilik-kurulu-yonergesi-2/
20. Türk Kardiyoloji Yeterlilik Kurulu	https://tkd.org.tr/menu/64/kurul-organlari
21. Türk Kulak Burun Boğaz ve Baş Boyun Cerrahisi Yeterlik Kurulu	https://kbbyeterlik.org.tr/
22. Türk Nöroloji Yeterlik Kurulu	https://noroloji.org.tr/menu/123/turk-noroloji-yeterlik-kurulu
23. Türk Nöroşirürji Yeterlik Kurulu	https://turknorosirurji.org.tr/TNYK/
24. Türk Oftalmoloji Yeterlik Kurulu	https://www.todnet.org/html/todnet.asp?a=egt3%7C
25. Türk Ortopedi ve Travmatoloji Eğitim Konseyi	https://toteb.totbid.org.tr/tr/
26. Türk Plastik Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi Yeterlilik Kurulu	https://dernek.plastikcerrahi.org.tr/menu/28/yeterlik-kurulu-ana-yonergesi
27. Türk Radyasyon Onkolojisi Derneği Yeterlik Kurulu	https://ankarasehir.saglik.gov.tr/TR-1422099/turk-radyasyon-onkolojisi-yeterlilik-kurulu-kurum-uzmanlik-egitimi-yeterlilik-belgesi.html
28. Türk Radyoloji Yeterlik Kurulu	https://www.turkrad.org.tr/yeterlik-kurulu/
29. Türk Tıbbi (Klinik) Mikrobiyoloji Yeterlik Kurulu h	https://www.klimud.org/uploads/ttmyk_isleyis_yonergesi_.pdf
30. Türk Üroloji Yeterlik Kurulu	https://uroturk.org.tr/urolojiData/Document/135201415243-TUYKYO-NERGE-.pdf
31. Türkiye Aile Hekimliği Yeterlik Kurulu	https://tahud.org.tr/tahyk/tahyk-yonergesi
32. Türkiye Çocuk Cerrahisi Yeterlik Kurulu	https://www.tccd.org.tr/yeterlik-kurulu-web-sitesi/
33. Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği Yeterlik Kurulu	https://www.cogepder.org.tr/yeterlik-akreditasyon
34. Türkiye Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Yeterlik Kurulu	https://yeterlik.tftr.org.tr/index
35. Türkiye Nükleer Tıp Yeterlik Kurulu	https://tsnm.org/dosyalar/yonergeler/yeterlik-kurulu-yonergesi.pdf

Tablo 2. Web sayfalarından bilgilerine erişilebilen yan dal yeterlik kurulları (26.6.2026).

Yan dal yeterlik kurulu	
1.	Algoloji Uzmanlığı Yeterlik Kurulu https://algoloji.org.tr/sayfa/yeterlik-kurulu-yonergesi
2.	Çocuk Endokrinolojisi*
3.	Çocuk Nefroloji Yeterlik Kurulu https://cocuknefroloji.org/site/pages/detail/11/yeterlilik-kUrUlu-yonergesi.html
4.	Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Tıpta Uzmanlık Yeterlik Kurulu https://temd.org.tr/yeterlik-kurulu/yonerge/tipta-uzmanlik-yeterlik-kurulu-yonergesi
5.	Gastroenteroloji Tıpta Uzmanlık Yeterlik Kurulu https://gasyek.org/
6.	Neonatoloji Yandal Uzmanlık Yeterlik Kurulu https://neonatology.org.tr/uploads/content/neonatoloji_yandal_uzmanlik_yete.2024_1.pdf
7.	Romatoloji Yeterlik Kurulu https://www.rumatoloji.org/TRDYeterlikKurulu
8.	Tıbbi Onkoloji Yeterlik Kurulu https://www.kanser.org/saglik/icerik-2/yeterlik-kurulu/79
9.	Türk Yoğun Bakım Derneği Yeterlik Kurulu https://www.yogunbakim.org.tr/yonetmelikler/yeterlik-kurulu/
10.	Türk Hematoloji Yeterlik Kurulu https://hemtuyek.org/hakkimizda/
11.	Türkiye Çocuk Nörolojisi Yeterlik Kurulu https://cnd.org.tr/uploads/editor/pdf/cnd_yeterlik_yonerge.pdf

Bu konuda ilk adım Ulusal Yeterlik Kurulu (UYEK) oluşumudur. Ulusal Yeterlik Kurulu, 09 Mayıs 2004 tarihinde ilk Yürütme Kurulu'nu oluşturmuştur. İlk toplantı 25 yeterlik kurulu temsilcisinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Yıllar içinde UYEK çalışmaları geliştirilmiştir. Örneğin; kuruluşunda 3 kişiden oluşan yürütme kurulu 6 Mayıs 2006 yılında yapılan genel kurul toplantısında beş kişiye çıkarılmıştır (**Çete ve Kınay, 2006; Tükel, 2006**). Bir süre sonra, 2020 yılında Türk Tabipleri Birliği'nin 72. Genel Kurulu'nda "Türk Tabipleri Birliği Tıpta Uzmanlık Yeterlik Kurulları Eşgüdüm Kurulunun Kuruluş ve Çalışma Yöntemi Hakkında Yönetmelik" gereği Türk Tabipleri Birliği Tıpta Uzmanlık Yeterlik Kurulları Eşgüdüm Kurulu (TUYEK) kabul edilmiş ve TUYEK oluşturulmuştur (**TUYEK, 2020**) (**Şekil 1**).

Yeterlik Kurulları TUYEK kapsamında "Tıpta Uzmanlık mevzuatında yer alan tıpta uzmanlık ana dalları ve yan dallarında kurulan ve bu ana / yan dallardaki uzmanlık eğitiminin düzeyinin yükseltilmesi ve standardize edilmesini sağlayarak,

topluma sunulan sağlık hizmetinin niteliğini iyileştirmeyi amaçlayan kurullar" olarak tanımlanmıştır. Yeterlik Kurulları ana ya da yan dal tıpta uzmanlık eğitimi standartlarının iyileşmesini sağlar. Kurullar aynı zamanda uzmanlık eğitimi veren kuruluşların eğitici, eğitim programı, teknik ve eğitim alt yapısının yeterliğini belirler. Bu sayede uzmanlık eğitiminin niteliğinin gelişimine katkı sunulur. Bu süreçler yeterlik kurulu ve alt komisyonları çalışmaları ile sürdürülür. Kurumsal standardizasyonun yanı sıra, kurullar benzer bir sistematik içinde uzmanlarının (ya da uzman adaylarının) belgelendirme ve yeniden belgelendirme süreçlerini de yürütür.

Türk Tabipleri Birliği, uzmanlık eğitim programlarında uzmanların sahip olmaları gereken genel ve özel yeterlik ve yetkinliklerin tanımlanması gerektiğini her zaman vurgulamaktadır (**Sayek ve Batı, 2017**). Bu konuda oluşturulan ulusal standartlar tıpta uzmanlık eğitimlerinin şekillenmesine oldukça önemli katkılar yapmaktadır.

Temel yetkinlikler arasında uyum ve koordinasyon sağlanmak durumundadır.

Türkiye’de ana ve yan dal uzmanlık eğitimlerinde görev yapan yeterlik kurulları farklı isimlerle de olsa TUYEK ile uyumlu görevleri vardır. **Odabaşı (2022)**, ana ve yan dal yeterlik kurullarının çalışmalarını sürdürdüklerini belirtmektedir.

Derneklerin ve/veya yeterlik kurullarının 16.06.2026 tarihi itibarıyla web sayfalarından bilgilerine erişilebilen ana ve yan dal yeterlik kurullarının listesi **Tablo 1.** ve **Tablo 2.** içeriğinde sunulmuştur.

Sonuç ve Öneriler

Yeterlik kurullarının amaçları ile uyumlu çalışmaları günümüzde tıpta uzmanlık eğitiminin gelişimine oldukça önemli katkılar sunmaya devam etmektedir.

Tıpta uzmanlık dernekleri ATUB ile de uyumlu olarak yeterlik kurulu çalışmalarına hız vermelidirler. Eğitim kurumlarının yeterlik kurulları tarafından akreditasyonu eğitimin standardizasyonu için son derece önemlidir. Türkiye’de bütün uzmanlık alanlarında yeterlik kurulları kurulup işlevlerini tam olarak yerine getirdiğinde standardizasyon sorunu önemli ölçüde azalacaktır. Yeterlik kurulları yapıları gereği ülkedeki uzmanlık eğitimi veren bütün kurumlarla iş birliği içerisinde dirler. Bu iş birliği ve iletişim uzmanlık eğitiminde aksayan yönlerin saptanmasını ve üretilen çözümlerin uygulanmasını kolaylaştırabilir. Kurum akreditasyonlarının yanı sıra bireysel düzeyde akreditasyon (board belgesi) uzmanların bilgi, tutum ve beceri açısından standardizasyonuna önemli ölçüde katkı sağlamaktadır. Ancak, yeterlik sınavlarına katılım ilgili dernek ve yeterlik kurulu tarafından özendirilmelidir.

Yeterlik kurullarının sağlık sistemi içinde “resmi olarak tanınır” olabilmesinin sağlanması gönüllü olarak sürdürülen dernek ve yeterlik kurulları çalışmalarını bir üst seviyeye taşıyacak ve TUK tarafından yapılan çalışmalarla eş güdüm sağlanabilecektir. Bütün bu düzenlemeler yeterlik kurullarının sağlık sistemi için son derece önemli olan tıpta uzmanlık eğitiminin küresel düzeydeki gelişimine katkı sunmayı hızlandıracaktır.

Sonnot.

- 1 competency
- 2 proficiency
- 3 The Accreditation Council for Continuing Medical Education
- 4 European Union of Medical Specialists
- 5 European Training Requirements
- 6 Council of European Specialist Medical Assessment

Kaynaklar

- ACCME- The Accreditation Council for Continuing Medical Education** (2026). Erişim Tarihi 28 Haziran 2026, <https://accme.org/about-accme/>
- Akyol, U.** (2002) Tarihçe. Erişim Tarihi 28 Haziran 2026, https://www.ttb.org.tr/udek/menu_goster.php?Id=146
- Aslan, D., Sayek, İ.** (2020) We Need to Rethink on Medical Education for Pandemic Preparedness: Lessons Learnt From COVID-19. *Balkan Med J.* 2020 Jun 1;37(4):178-179.
- Cassel, C.K., Holmboe, E.S.** (2008) Professionalism and accountability: the role of specialty board certification. *Trans Am Clin Climatol Assoc.* 119:295-303; discussion 303-4.
- Ceyhan Peker, A.G., Deryal, G.N., Sarıca Çevik, H., Ungan, M.** (2005) Empowering medical residency training: a comparative analysis for understanding outpatient clinic demand and training needs. *BMC Med Educ.* 27;25(1):454.
- CESMA, Council of European Specialist Medical Assessment** (2026) Erişim Tarihi 28 Haziran 2026, <https://www.uems.eu/cesma-appraisals>
- Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi.** 10/7/2018 – 30474 Resmi Gazete, Karar 1. Madde 369. Erişim Tarihi 28 Haziran 2026, <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/19.5.1.pdf>
- Çete, Y., Kınay, M.** (2006). Ulusal Yeterlik Kurulu (UYEK) Tarihçesi. *Türk Tabipleri Birliği Ulusal Yeterlik Kurulu. Tıpta Uzmanlık Eğitiminde Rehber El Kitabı* içinde (Çete Y, Kınay M Editörler). TTB Yayınları, Birinci baskı, Kasım 2006, Ankara (ISBN 975-6984-89-9) Erişim Tarihi 28 Haziran 2026, https://ttb.org.tr/kutuphane/udek_ulusal_yeterlik.pdf
- ETRs for high quality training** (2026) Erişim Tarihi 28 Haziran 2026, <https://www.uems.eu/european-training-requirements>
- European Union of Medical Specialists (UEMS)** Erişim Tarihi 28 Haziran 2026, <https://www.uems.eu/>
- Imielski, B.** (2020). The detrimental effect of COVID-19 on subspecialty medical education. *Surgery*, 168(2):218-219.
- Odabaşı, O.** (Haziran 2022). *Türk Tabipleri Birliği Tıpta Uzmanlık Yeterlik Kurulları*. TTB-UDEK Bülteni, pp 26-43. Erişim Tarihi 28 Haziran 2026, https://hemtuyek.org/wp-content/uploads/2023/01/udek_haziran_2022.pdf
- Özyurt, A.** (2006). Tıpta Uzmanlık Tüzüğü Süreci Cumhuriyet Dönemi Tüzüklerinin Kısa Tarihi. *Türk Tabipleri Birliği Ulusal Yeterlik Kurulu. Tıpta Uzmanlık Eğitiminde Rehber El Kitabı* içinde (Çete Y, Kınay M Editörler). TTB Yayınları, Birinci baskı, Kasım 2006, Ankara (ISBN 975-6984-89-9) pp 75-84 Erişim Tarihi 28 Haziran 2026, https://ttb.org.tr/kutuphane/udek_ulusal_yeterlik.pdf
- Sayek, İ., Batı, H.** (2017) Tıpta Uzmanlık Eğitimi Ulusal Standartları TTB UDEK yayınları, (ISBN 978-605-5867-47-8) Erişim Tarihi 28 Haziran 2026, <https://www.ttb.org.tr/kutuphane/udekstandartlar.pdf>
- T.C. Sağlık Bakanlığı, TUKMOS** (2013). Erişim Tarihi 28 Haziran 2026, <https://dosyamerkez.saglik.gov.tr/Eklenti/13066/0/tukmosmhk11pdf.pdf>
- Tıpta ve Dış Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliği.** (Resmî Gazete Tarihi: 18.07.2009 Resmî Gazete Sayısı: 15153)
- Tıpta ve Dış Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliği-3 Eylül 2022.** Tıpta ve Dış Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliği (Resmî Gazete Tarihi: 03.09.2022 Resmî Gazete Sayısı: 31942)
- Tükel, R.** (27 Ocak 2006) Yeterlik Kurullarının Oluşum ve Gelişim Süreci, Erişim Tarihi 28 Haziran 2026, <https://psikiyatri.org.tr/612/yeterlik-kurullarinin-olusum-ve-gelisim-sureci>
- Türk Tabipleri Birliği** (2022a). Ana dallar. Erişim Tarihi 28 Haziran 2026, https://www.ttb.org.tr/udek/menu_goster.php?Id=136
- Türk Tabipleri Birliği** (2022b). Yan dallar. Erişim Tarihi 28 Haziran 2026, https://www.ttb.org.tr/udek/menu_goster.php?Id=137
- TUYEK-Türk Tabipleri Birliği Tıpta Uzmanlık Yeterlik Kurulları Eşgüdüm Kurulunun Kuruluş ve Çalışma Yöntemi Hakkında Yönetmelik.** 2020. Erişim Tarihi 28 Haziran 2026, https://www.ttb.org.tr/udek/makale_goster.php?Id=33 (tanımlar bölümü)